

הכונס פרק ששי בבא קמא

סב

עין משפט
נר מצוה

כא מיני פיי"ד מה' נ"מ
הל' יא סמג ע"ק סט
טו"ש"ע ח"מ ק"י מת ספ"י
ד:
כא ב מיני שם טו"ש"ע שם
טו"
כב ג ד טו"ש"ע ח"מ ס'י
לאל ספ"י ד:
כג ה מיני פיי"ד מה' נ"מ
הל' יא סמג ע"ק סט
טו"ש"ע ח"מ ק"י מת ספ"י
ד:
כד ו מיני פיי"ד מה' נ"מ
הל' יא סמג ע"ק סט
טו"ש"ע ח"מ ק"י מת ספ"י
ד:
כה ז מיני פיי"ד מה' נ"מ
הל' יא סמג ע"ק סט
טו"ש"ע ח"מ ק"י מת ספ"י
ד:
כז ח מיני פיי"ד מה' נ"מ
הל' יא סמג ע"ק סט
טו"ש"ע ח"מ ק"י מת ספ"י
ד:
כח ט מיני פיי"ד מה' נ"מ
הל' יא סמג ע"ק סט
טו"ש"ע ח"מ ק"י מת ספ"י
ד:
כט י מיני פיי"ד מה' נ"מ
הל' יא סמג ע"ק סט
טו"ש"ע ח"מ ק"י מת ספ"י
ד:

גליון הש"ס
גב' ע"ש תקנת גגול
במסדור ע"ן לעיל דף גז
ע"א מוס' ד"ה תמורה
ולקמן ע"ב מוס' ד"ה ילאו
שטרות:

מוסף רש"י
תלחה רובין. מן משלו
אומר או עשו לו יסורין עד
שמכר וקיבל דמיים ואמר
רוצה אמ' ובזבנה בזבני.
ולא יוכל לחזור בו (ושב"ם)
ב"ב מז'.

במה דברים אמורים במדליק בתוך שלו והלכה בתוך שלו
שאל חבורו אב"א במדליק בתוך שלו חבירו משלם כל מה
שבחובו. כלומר דבר שדרכו כגון מורגים וכלי זקק אבל לרנקי
נגדים לא מחייבי רבנן א"ע"פ שדקדקו וכלל הגי' לעיל שיהא
משלם כל מה שבחובו לרבנן כמו
לר' יהודה הגי' שבו היכא דקמי
ומודים או היכא דקמי דברי הכל
אבל הכלל צמח דברים אמורים קמי
ורבנן מילתייהו מפרשי ולא אמילתא
דרבי יהודה קיימי:

שאינו משלם אלא דמי שעוריים.
צמליק בתוך שלו איירי
לאי צמליק בתוך של חבירו שעורין
והגדיש חטין למה לא ישלם חטין
כיון דחזי להו ובסמוך דמדי להו נמי
לנותן דינר והב לאשה ופשיעה זו
משמע דהיינו מדליק בתוך שלו והלכה
צמך של חברו:

רבי יהודה דמחייב על נזקי טמון
באש בו' לרבנן נמי הוה
מזי למימר דעשו תקנה בצירה בכל
דבר ובגדיש צמוריגין אלא רבותא
אשמועי' לרבי יהודה רפ"י לרנקי
בגדיש עשו תקנת גגול:

עשו תקנת גגול במסור או לא.
תבז רב אלפס כגון שיש
עדים שמסרו ואינן ממנו ואין יודעין
כמה תיקו וכל תיקו דתמונה לוקולא
ובזס רב האי גלון כתוב שישבע
ויטול מחלה שכל תיקו דתמונה
חולקין ואין נראה לר"י לחייב כלל
משום תיקו ור"מ מפרש דהך צעיא
כשהמסר ממחיש את הנמסר דומיא
לנגול שבצעות זוגין מכחיש אבל
אם המסר עצמו אין יודע כמה
ישבע נמסר כמה הפסיד ויטול ולר"י
נראה דהך צעיא אפילו אין המוסר
יודע דומיא לתקנת גגול בשאו ש"ן
המנבער יודע כמה הפסיד הניק
דמבער ליה צמסור אי עשו תקנתא
או לא:

מי מנחי איניש מרגינתא בכספתא
או לא. אפילו טפי עדים שהיה
צו מרגינתא מצעיא ליה דשמא לא
צבעי ליה לאסוקי אדעתיה להאי
ולא אמרינן מאי הוה ליה גביה
דלוקיה כיון דלא רגילי אינישי
לאנחוי כלל ולא דמי לדינר והב לעיל
לצבעי לה לאסוקי אדעתא טפי
דפעמים שאומר כן דירא שאל
היתה יודעת שהוא של וזכ לא היתה
שומרתו ולא דמי נמי לרנקי בגדיש דרגילין טפי
דמנחי מרגינתא דל"כ מה היה אומר לרב אשי לאו היינו מתני'
מה בין גולן דחמסין. כלשנא דקרא אין חילוק ציינים והכא קבעי מה בין גולן דרבנן לחמסין דרבנן דתניא דפ' זה בזור (פאהרין דף
כא) הוסיפו עליהם הגולנים והחמסנים ומפרש גולן לא יהיב דמי ובמלאת חרש שוטה וקטן כדמוקי ליה התם דאין פסול מן התורה
אלא משום דרכי שלום: **חמסין יהיב דמי.** וכשלא אמר רובה אני כדמפרש אבל מן התורה אינו פסול אלא היכא דלא יהיב דמי
אלא היכא דתמיד דמי כשר א"ע"ג דלא אמר רובה אני א"ע"פ שעובר על דלא דלא תחמוד הא אמרי' צפרק שנים אחוין (ב"מ דף כה) ושם
ד"ה גלא) לא תחמוד לאיניש בלא דמי משמע לכו והיאל דקוף מכליתן (דף ק"ט). דמיימי מחמס בני יהודה דלפילו היכא דתני דמי הוה כולא
נוטל נשמתו לאו דרשה גמורה היא אלא אסמכתא בעלמא דקרא חמסין היינו גולן דלא יהיב דמי וא"ת כיון דחמסין דיהיב דמי פסול
מדרבנן א"כ כ"י אמרי' צפ' שנים אחוין (ב"מ ד' ה' ושם ד"ה גלא) אלא הא דלמיר רב הונא משביעים אותו שבעה שאינה צרשתו ינמא מיגו
דחשד כו' ומשני מורה ואומר דמי קהיבנא מ"מ מה תירץ צכך אם הוא מעבד הפקדון צידו ורובה ליפטר צדמים צעל כרחו של
צעלים היי הוא חמסן ופסול לשבעה מדרבנן ואכתי ינמא מיגו דחשד כו' וי"ל דמי"מ בגולן דלוריימא אין להביח שלא יהא חשוד
אשבעתו ועוד דחמסן דרבנן כשר הוא ואינו פסול עד שיכריזו עליו כדלמיר צפ' זה בזור (פאהרין ד' כו) ואפילו אם הוא יודע שנעשה
חמסן צענין זה שמא לא רחו חמסנים לפסלו צכך וגם לא לכריזי אלא דוקא כי שקיל וחסרף צורוע צעל כרחייהו דצעלים והמקשה
דקא פירך ינמא מיגו דחשד כו' א"ע"ג דשאל קין לן דגולן דרבנן צעיי הכרזה ואינו נפסל עד אחר הכרזה כל עיקר לא היאל
דברי רב הונא אלא משום דמקשה והא קעצר בלא תחמוד אי"נ הכי מקשה כיון שפטר עצמו צמח נגנבו לא נאצדו ואינו
משלם דמים אלא לפי שאינו רוצה לישבע ואם היה פוטרו מן השבעה לא היה משלם כלום א"כ ינמא מיגו כו' ומשני מורה
ואומר כו' וגם אם היה פוטרו מן השבעה שמא כמו כן היה משלם דמים לפי שמעבד הפקדון צידו ולהכי לא חשד אמנונה:

פסולת
אחם בתמנה. א"ל רב אדא

ד"ה משלם מה שכתובו. רבא מתרץ לה לטעמיה כללים שדרכן
להטמין בגדיש: אלא דמי גדיש. אם הצעירו צעל השדה ללא
קביל עליה אלא נטירתא דגדיש: **הטין וחין בשעורים.** א"ע"פ
שנותן לאו רשות לחטין אינו משלם
ראיתי אלא שעורין לפיכך לא נזהרתי
בין כל כך: **מהו הוה ליה גביה**
דאוקסיה. צידים ששרפתו או שהשלקמו
ליס. ולא דמי למשאל מקום לחבירו
להגדיש שעורין והגדיש טעים דלמירן
לעיל אינו משלם אלא דמי שעורין
דמבער לא מניק צידים הוה אלא
פושע כדמצינ' כי תלא אש מענמה
מפי המורה: **פשיע בו.** לא שמרתו
כלרך השומרים ואצד: **[נדרבא]**
מפניו לה. משמיה דרבא אמריתו
לה: **שעורין וחין צמטין.** ונתן לו
רשות להגדיש שעורין ולא חטין: **שמעים**
מילתא לר' יהודה. אליבא דר' יהודה
דמנחי' עשו תקנת גגול בשאו. כי
היי דמקנו רבנן לגולן לישבע כמה
גולו ויטול דתן כמסתכס טבעות
(דף מד): אלו נשבעין ונטולין השכיר
והנגול כך תקנו בשאו שישבע מה
הטמין ויטול: **אליבא דמ"ד לא**
דיינינן דינא דגרמי. צפרק הגול
ומאכיל (לקמן דף ק"ז א): **בכספתא.** ארגו
שמניחין צו כספיים: **אמיה.** עשיר
שאומנין אותו לכלי כסף:

מנחי'
היא אמר שמואל ולא ידע אבא מאי שמעי ליה לר' יהודה דמחייב על נזקי
טמון באש יעשו תקנת גגול באשו בעי אמימר עשו תקנת גגול במסור או לא
אליבא דמ"ד לא דיינינן דינא דגרמי לא תבעי לך דמסירות נמי לא דיינינן
אלא כי תבעי לך אליבא דמ"ד דיינינן דינא דגרמי. עשו תקנת גגול במסור
דמשתבע ושקיל או לא יתיקו ההוא גברא דבטש בכספתא דחבריה שדייה
בגהרא אתא מריה ואמר הכי והכי הוה לי בגוה יתיב רב אשי וקא מעיין
ביה כי האי גוונא מאי א"ל רבינא לרב אחא ברביה דרבא ואמרי לה רב אחא
בריה דרבא לרב אשי לאו היינו מתניתין דתנן ומודים חכמים לר' יהודה
במדליק את חביריה שמשלם כל מה שבחובו שכן דרך בני אדם להניח
בבתים אמר ליה אי דקא טעין זוזי הכא נמי הכא (במאי עסקינן) דקא
טעין מרגינתא מאי מי מנחי איניש מרגינתא בכספתא או לא יתיקו א"ל
רב יימר לרב אשי טעין כסא דכספא בבירה מאי אמר ליה צחוינא אי
איניש אמיר הוא דאית ליה כסא דכספא אי נמו איניש מהימנא הוא
דמפקדי אינישי גביה משתבע ושקיל ואי לא לאו כל כמיניה א"ל רב אדא
בריה דרבא אויא לרב אשי מה בין גולן לחמסין א"ל חמסין יהיב דמי גולן לא
יהיב דמי א"ל אי יהיב דמי חמסין קרית ליה והאמר רב הונא תלודה וובין
וביניה זביני לא קשיא הא דאמר רוצה אני הא דלא אמר רוצה אני:

מנחי'
היא אמר שמואל ולא ידע אבא מאי שמעי ליה לר' יהודה דמחייב על נזקי
טמון באש יעשו תקנת גגול באשו בעי אמימר עשו תקנת גגול במסור או לא
אליבא דמ"ד לא דיינינן דינא דגרמי לא תבעי לך דמסירות נמי לא דיינינן
אלא כי תבעי לך אליבא דמ"ד דיינינן דינא דגרמי. עשו תקנת גגול במסור
דמשתבע ושקיל או לא יתיקו ההוא גברא דבטש בכספתא דחבריה שדייה
בגהרא אתא מריה ואמר הכי והכי הוה לי בגוה יתיב רב אשי וקא מעיין
ביה כי האי גוונא מאי א"ל רבינא לרב אחא ברביה דרבא ואמרי לה רב אחא
בריה דרבא לרב אשי לאו היינו מתניתין דתנן ומודים חכמים לר' יהודה
במדליק את חביריה שמשלם כל מה שבחובו שכן דרך בני אדם להניח
בבתים אמר ליה אי דקא טעין זוזי הכא נמי הכא (במאי עסקינן) דקא
טעין מרגינתא מאי מי מנחי איניש מרגינתא בכספתא או לא יתיקו א"ל
רב יימר לרב אשי טעין כסא דכספא בבירה מאי אמר ליה צחוינא אי
איניש אמיר הוא דאית ליה כסא דכספא אי נמו איניש מהימנא הוא
דמפקדי אינישי גביה משתבע ושקיל ואי לא לאו כל כמיניה א"ל רב אדא
בריה דרבא אויא לרב אשי מה בין גולן לחמסין א"ל חמסין יהיב דמי גולן לא
יהיב דמי א"ל אי יהיב דמי חמסין קרית ליה והאמר רב הונא תלודה וובין
וביניה זביני לא קשיא הא דאמר רוצה אני הא דלא אמר רוצה אני:

מנחי'
היא אמר שמואל ולא ידע אבא מאי שמעי ליה לר' יהודה דמחייב על נזקי
טמון באש יעשו תקנת גגול באשו בעי אמימר עשו תקנת גגול במסור או לא
אליבא דמ"ד לא דיינינן דינא דגרמי לא תבעי לך דמסירות נמי לא דיינינן
אלא כי תבעי לך אליבא דמ"ד דיינינן דינא דגרמי. עשו תקנת גגול במסור
דמשתבע ושקיל או לא יתיקו ההוא גברא דבטש בכספתא דחבריה שדייה
בגהרא אתא מריה ואמר הכי והכי הוה לי בגוה יתיב רב אשי וקא מעיין
ביה כי האי גוונא מאי א"ל רבינא לרב אחא ברביה דרבא ואמרי לה רב אחא
בריה דרבא לרב אשי לאו היינו מתניתין דתנן ומודים חכמים לר' יהודה
במדליק את חביריה שמשלם כל מה שבחובו שכן דרך בני אדם להניח
בבתים אמר ליה אי דקא טעין זוזי הכא נמי הכא (במאי עסקינן) דקא
טעין מרגינתא מאי מי מנחי איניש מרגינתא בכספתא או לא יתיקו א"ל
רב יימר לרב אשי טעין כסא דכספא בבירה מאי אמר ליה צחוינא אי
איניש אמיר הוא דאית ליה כסא דכספא אי נמו איניש מהימנא הוא
דמפקדי אינישי גביה משתבע ושקיל ואי לא לאו כל כמיניה א"ל רב אדא
בריה דרבא אויא לרב אשי מה בין גולן לחמסין א"ל חמסין יהיב דמי גולן לא
יהיב דמי א"ל אי יהיב דמי חמסין קרית ליה והאמר רב הונא תלודה וובין
וביניה זביני לא קשיא הא דאמר רוצה אני הא דלא אמר רוצה אני:

מנחי'
היא אמר שמואל ולא ידע אבא מאי שמעי ליה לר' יהודה דמחייב על נזקי
טמון באש יעשו תקנת גגול באשו בעי אמימר עשו תקנת גגול במסור או לא
אליבא דמ"ד לא דיינינן דינא דגרמי לא תבעי לך דמסירות נמי לא דיינינן
אלא כי תבעי לך אליבא דמ"ד דיינינן דינא דגרמי. עשו תקנת גגול במסור
דמשתבע ושקיל או לא יתיקו ההוא גברא דבטש בכספתא דחבריה שדייה
בגהרא אתא מריה ואמר הכי והכי הוה לי בגוה יתיב רב אשי וקא מעיין
ביה כי האי גוונא מאי א"ל רבינא לרב אחא ברביה דרבא ואמרי לה רב אחא
בריה דרבא לרב אשי לאו היינו מתניתין דתנן ומודים חכמים לר' יהודה
במדליק את חביריה שמשלם כל מה שבחובו שכן דרך בני אדם להניח
בבתים אמר ליה אי דקא טעין זוזי הכא נמי הכא (במאי עסקינן) דקא
טעין מרגינתא מאי מי מנחי איניש מרגינתא בכספתא או לא יתיקו א"ל
רב יימר לרב אשי טעין כסא דכספא בבירה מאי אמר ליה צחוינא אי
איניש אמיר הוא דאית ליה כסא דכספא אי נמו איניש מהימנא הוא
דמפקדי אינישי גביה משתבע ושקיל ואי לא לאו כל כמיניה א"ל רב אדא
בריה דרבא אויא לרב אשי מה בין גולן לחמסין א"ל חמסין יהיב דמי גולן לא
יהיב דמי א"ל אי יהיב דמי חמסין קרית ליה והאמר רב הונא תלודה וובין
וביניה זביני לא קשיא הא דאמר רוצה אני הא דלא אמר רוצה אני:

מנחי'
היא אמר שמואל ולא ידע אבא מאי שמעי ליה לר' יהודה דמחייב על נזקי
טמון באש יעשו תקנת גגול באשו בעי אמימר עשו תקנת גגול במסור או לא
אליבא דמ"ד לא דיינינן דינא דגרמי לא תבעי לך דמסירות נמי לא דיינינן
אלא כי תבעי לך אליבא דמ"ד דיינינן דינא דגרמי. עשו תקנת גגול במסור
דמשתבע ושקיל או לא יתיקו ההוא גברא דבטש בכספתא דחבריה שדייה
בגהרא אתא מריה ואמר הכי והכי הוה לי בגוה יתיב רב אשי וקא מעיין
ביה כי האי גוונא מאי א"ל רבינא לרב אחא ברביה דרבא ואמרי לה רב אחא
בריה דרבא לרב אשי לאו היינו מתניתין דתנן ומודים חכמים לר' יהודה
במדליק את חביריה שמשלם כל מה שבחובו שכן דרך בני אדם להניח
בבתים אמר ליה אי דקא טעין זוזי הכא נמי הכא (במאי עסקינן) דקא
טעין מרגינתא מאי מי מנחי איניש מרגינתא בכספתא או לא יתיקו א"ל
רב יימר לרב אשי טעין כסא דכספא בבירה מאי אמר ליה צחוינא אי
איניש אמיר הוא דאית ליה כסא דכספא אי נמו איניש מהימנא הוא
דמפקדי אינישי גביה משתבע ושקיל ואי לא לאו כל כמיניה א"ל רב אדא
בריה דרבא אויא לרב אשי מה בין גולן לחמסין א"ל חמסין יהיב דמי גולן לא
יהיב דמי א"ל אי יהיב דמי חמסין קרית ליה והאמר רב הונא תלודה וובין
וביניה זביני לא קשיא הא דאמר רוצה אני הא דלא אמר רוצה אני:

א) רש"ל מ"ז ו"כ ר"ט
ל"ז לנמוקי ונמ"ש ט'
לעיל ד"ה פלגו' ט' ק"ל
מ"ז א' שבעות מו'
ד' צ"ז מו' ז' א'
ג' רש"ל לרב כהנא
לעיל

רבינו חננאל

בעי אמימר אליבא דמאן
דיינינן דינא
דמסורת עשו תקנת גגול
במסור ומשתבע הנמסר
ושקיל, אי לא, ועלמה
בתיק. וקומא לן לא תיקו
דמנוה לקיאל ולא
משתבע ולא שקיל רבא
מידי, וראינו שפסק רבינו
הגאון בספר שביעות
נשבע כמה נענט ונטול מן
המסור חצי מה שנענט,
דקימא לן ממוק המוטל
בספק חולקין, ותיקו
דמנוה ספק הוא, ובהרי
אמרין המסור הוא כמ"ד
אבות נזיקים ולא קנסא
הוא אלא ממונה הוא,
והוא מפורש בחזקת
המסכת, ולא עוד אלא
החוקין סוגיא דשמיטתא
במסקנא עשו תקנת גגול
במפסיד ממוק חבירו
בריי, ונשבע ושקיל
הוא גברא דבטש
בכספתא דחבריה וכו'.
בשט, פ"י בעישה שהיא
רפיסה ברגל, בכספתא,
פ"י ארנו שמיטיחן שם
הכספי. א"ל רב יימר לרב
אשי טעין כסא דכספא
בבירה מאי אמר ליה
חוינא אי איניש אמיר הוא
וכו'. פ"ח ז' ז' ז' ז'
מינה עשו תקנת גגול
מפסיד ממוק חבירו
בריי. ירושלמי. חד בר
נש אפיקו בחריה חבירו
חד שק צורד ואירעו אונס.
הדין הוה אמר סינין הוה
מלא ואירו הוה אמר
מיטכפי' הוה מלא. אתא
עובדא קומיה דרב ואמר
הרי זה נשבע ונטול. ר'
יוחנן בעי מהו שיטענו
דברים שאינם ראויין לו.
נשמעינה מן דארא אירישה
דבר וזוא אפיקד גבי חד
רב נש לטירא דהרבא,
מית בר וזוא ומית אירישה
דבר וזוא. אתא עובדא
קומיה ר' ישמעאל בר'
ויסי אמר מאן לא ידע דכל
מה דאית ליה לאירישה
דבר וזוא, דבר וזוא הוא,
דיתיבתן לבניו דבר וזוא.
הוה ליה לבר וזוא בין
רב[ן] רבין ובין[ן] (ו) ר' ירמיה
אמר יסבן רב[ן] רבא
פלגיא (ומאן) [וכן]
דדיקא רבן יסבן פלגא.
(דמ"ד) [דמ"ד] ר' ישמעאל
בר' ויסי. אתא עובדא
קומיה ר' חייא אמר אי
מאן מן הוה ליתא את
שמע מניה כלום. ותייתיב
לבניו דאירישה, אמר ליה
מירא דפקדונא כבר יתיב
פלגא. אמר ליה מה שנתת
על פי ב"ד נתת, ומה
שאתה נתת על פי ב"ד
אתה נתת. מהו דיימרו
בנווי דאירישה לבנוי
דבר וזוא הוה לן מאן
רבינא למימר
לחן מה שנעשה על פי
ב"ד נעשה. מהו דיימרו
דדיקא רב[ן] רבא נתחוק
עמכון. יכלין למימר להו
ציצאה מצאנו. אמר ר'
יצחק לית בין דדיקא
לרבביא אלא כמי שניתן
להם בתמנה. א"ל רב אדא

ר"ל אמר רוצה אני. פ"י א"ע"ג דיהיב דמי כיון דבעל כרחיה שקיל ולא אמר הגגול רוצה אני חמסן קרית ליה.